

DR KONCERTHUSET, KONCERTSALEN

7. NOVEMBER 2024 KL. 19.30 & 9. NOVEMBER 2024 KL. 14.00

Luisi & Tjajkovskij

Fabio Luisi Dirigent

Lise de la Salle Klaver

DR Symfoniorkestret

Program

Franz Liszt (1811-86)

Klaverkoncert nr. 1, Es-dur (1849-56)

- I Allegro maestoso –
- II Quasi adagio –
- III Allegretto vivace – Allegro animato –
- IV Allegro marziale animato

(ca. 23')

PAUSE (30') ca. 19.55/14.25

Peter Tjajkovskij (1840-93)

Symfoni nr. 6, 'Pathétique', h-mol, op. 74 (1893)

- I Adagio – Allegro non troppo
- II Allegro con grazia
- III Allegro molto vivace
- IV Adagio lamentoso

(ca. 46')

MØD MUSIKKEN

Kl. 18.30/13.00 i Koncertsalen med Ole Bartholin Kiillerich

Torsdagskoncerten sendes direkte i P2 Koncerten, genudsendes søndag kl. 12.15 og kan også høres i DR Lyd.

Koncerten optages til tv og vil blive udsendt på DR2/DRTV i foråret 2025.

DR Symfoniorkestrets chefdirigent **Fabio Luisi** er født 1959 i Genova. Med sine fænomenale evner og store selvdisciplin passer han en karriere på tre kontinenter, for han er også chefdirigent for Dallas Symfoniorkester i USA og for NHK Radiosymfoniorkestret i Tokyo. Men Luisi har for tredje gang forlænget sin kontrakt med DR Symfoniorkestret, der begyndte i 2016, så den nu varer frem til 2029. Samarbejdet er unikt, siger han: "Det føles som om musikerne og jeg tænker på samme måde, uanset hvad vi spiller."

Fabio Luisi arbejder i denne sæson sammen med DR Symfoniorkestret om musikken af Alexander Skrjabin. "Orkestrets store åbenhed og nysgerrighed er det helt rigtige udgangspunkt for Skrjabins musik, som ligger i spændingsfeltet mellem tradition og visionære idéer", siger Fabio Luisi.

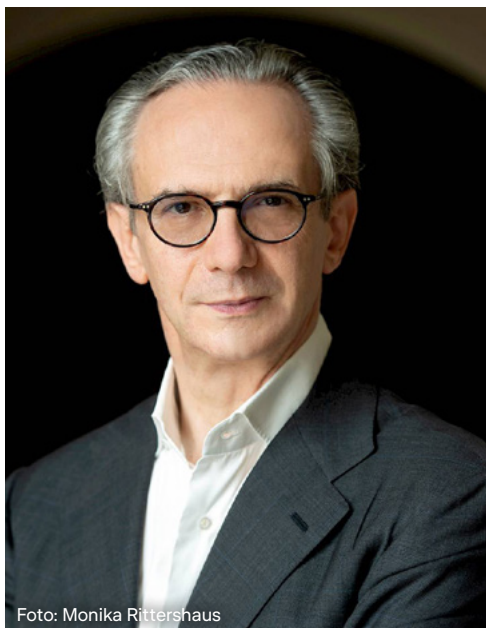

Foto: Monika Rittershaus

Den franske pianist **Lise de la Salle** er født 1988 i Normandiet. Hun kommer fra en kunstnerisk familie, og at hun skulle blive pianist, var ikke til diskussion – hun blev med sine egne ord forelsket i klaveret, da hun var fire år. 11 år gammel blev hun optaget på konservatoriet i Paris, og hun var bare 14, da hun indspillede sit sensationelle debutalbum med værker af Rakhmaninov og Ravel.

Lise de la Salle har med andre ord haft en international karriere nærmest hele sit liv, og også i denne koncertsæson spiller hun over hele kloden, fra Asien og Australien til Paris, Island og Amerika. Hun har mange gange optrådt sammen med Fabio Luisi, og sammen har de indspillet alle fire Klaverkonserter af Rakhmaninov. Hun beskriver Fabio Luisi som "en dirigent, med hvem jeg har en meget særlig musikalsk forståelse".

Hendes nyeste album hedder "When do we dance?" og er et kalejdoskopisk soloalbum med musik af bl.a. Gershwin og Piazzolla, "hvor dansen tager kontrol over kroppen", som hun selv formulerer det.

Foto: Philippe Porter

Foto: Nikolaj Bransholm

DR Symfoniorkestret har lige siden DR's grundlæggelse i 1925 bragt den symfoniske musik ud til publikum, lyttere og seere i hele landet. Samtidig er orkestret blevet en vigtig repræsentant for dansk musik i udlandet gennem turnéer og medieproduktioner, som har vundet international genklang. DR Symfoniorkestret har altid været tæt forbundet med den danske musik, men orkestret favner samtidig hele det rige, symfoniske repertoire fra forskellige klassiske og romantiske traditioner op til vores egen tid.

DR Symfoniorkestrets chefdirigent har siden 2016 været den anerkendte italienske dirigent Fabio Luisi, som bl.a. har stået i spidsen for højt profilerede turnéer til Kina, Japan og USA. Luisi står selvfølgelig også i spidsen for orkestrets store jubilæumsturné til Tyskland, Belgien, Østrig og Ungarn i januar 2025.

Efter indspilningen af Carl Nielsens symfonier og koncerter (Deutsche Grammophon), der har givet genlyd internationalt og modtaget adskillige priser, er orkestret og Fabio Luisi nu i gang med at opføre og indspille alle Alexander

Skrjabins orkesterværker. Og så har orkestret og Deutsche Grammophon for nylig offentliggjort endnu et stort indspilningsprojekt: Arnold Schönbergs samlede orkesterværker, hvor første udgivelse – Verklærte Nacht – udkom digitalt d. 13. september, som markering af 150-året for Schönbergs fødsel. De over 30 Schönberg-værker vil udkomme henover de næste 5-6 år.

Som medieorkester spiller DR Symfoniorkestret ikke bare for de 100.000 koncertgæster, som hver sæson oplever orkestret live. Mere end 500.000 lyttere og seere følger orkestrets klassiske koncerter på radio, tv og internet, og millioner lytter med, når koncerterne transmitteres internationalt. Også på sociale medier har DR Symfoniorkestret en stor fanskare – over 340 millioner seere verden over har set videoer fra orkestrets populære soundtrack-koncerter med film- og computerspilsmusik.

Da pianisten Bruce Liu desværre har måttet melde afbud pga. sygdom, træder **Lise de la Salle** med kort varsel til som ny solist. Det medfører en ændring i programmet, da Skrjabins Klaverkoncert erstattes af **Franz Liszt: Klaverkoncert nr. 1**.

Liszt & Tjajkovskij

Franz Liszt: Klaverkoncert nr. 1

Liszt var en af de største kunstneriske berømtheder i 1800-tallet og havde et levnedsløb, der kan være svært at fatte. Et liv, der gik fra vidunderbarn til forfører med filmstjerne-look og en rastløs karriere som kontroversiel musiker, der sluttede i en alderdom, hvor han både var katolsk pater og fritænkende musikalsk samlingspunkt for unge talenter fra hele Europa.

Klaveret var i centrum for Liszt hele livet. Han skrev hundredvis af klaverværker og udfordrede konstant sig selv ved at søge efter nye teknikker, klange og former. Hans **1. klaverkoncert** er et godt eksempel på, hvordan gryden altid var i kog. Han komponerede koncerten i midten af 1830'erne, men først i 1855 spillede han den for et publikum, og derefter blev han ved med at finjustere musikken. I alt 25 år arbejdede han med stoffet, der hele tiden bevarede sin kviksølvagtige karakter.

Liszts Klaverkoncert nr. 1 er – ligesom hans Klaverkoncert nr. 2 – et ret kort værk på omtrent 20 minutter, hvor musikkens indhold er ordnet på nyskabende måde. På overfladen virker det nærmest rapsodisk, men værket er uhyre tæt konstrueret og gennearbejdet. Det hele forløber i én lang strøm, hvor fire korte 'satser' udkrystalliserer sig undervejs.

Det begynder med præsentationen af et 'motto', et majestætisk og fast motiv, der er koncertens kendetegn. Ud af temaet springer en hel stribe af forvandlinger, som skaber koncertens byggesten og alligevel beholder den oprindelige kerne. Det skaber en ubrydelig rød tråd gennem virvaret af tonekaskader og forvandlinger. Man kommer gennem de sarteste øjeblikke, voldsomme kulminationer og diabolske syner. Resultatet er et musikalsk 'trip', der er berusende – som vild surfing på frådende bølger, hvor der samtidig er overskud til at beundre de farvestrålende koraller i havet.

Peter Tjajkovskij: Symfoni nr. 6

Tjajkovskijs tre sidste symfonier, nr. 4, 5 og 6, udgør en trilogi med samme emne: kampen med skæbnen. Tjajkovskij overvinder skæbnen i sin 4. symfoni, og han forliger sig med skæbnen i den 5. symfoni. Men i den **6. symfoni** taber han til skæbnen. Hans bror fandt på det helt rigtige navn til symfonien: **Pathétique** – "Den følelsesladede symfoni".

Ord kan ikke beskrive musikken, mente Tjajkovskij, der blot bekræftede, at symfonierne havde en "handling", et program: "Jeg kunne ikke drømme om, at et symfonisk værk fra min hånd blot skulle være en tom leg med akkorder, rytmer og modulationer." Nærmere ville han ikke komme musikkens konkrete budskab. "Lad dem bare gætte," skrev han. "Programmet er dybt personligt, og mens jeg udtænkte værket i mit hoved, græd jeg meget."

Der var nok af personlige følelser hos Tjajkovskij at fortælle om i sådan en hudløs symfoni med en hemmelig 'handling'. Han gennemlevede en anspændt tilværelse, der dels drejede sig om hans voldsomme kunstneriske tvivl, dels om at være homoseksuel i et samfund, der ikke tolererede det. Afstanden mellem den Tjajkovskij, der var en stor berømt, og den private Tjajkovskij, som få kendte, var overvældende.

Men det samler sig i hans 6. symfoni, et suverænt kunstværk skabt af en mester på toppen af sin kunnen. Der skal stor styrke til at beskrive svaghed sådan! Førstesatsen er en hel krig mellem skønhed og smerte, hvor sjælen er under bombardement. 2. sats ligner en mild og venlig vals, men er det ikke – den bevæger sig akavet i den skæve taktart 5/4 uden valsens normale natur. Hvem spiller op til sådan en forvredet festdans? Er uønskede kræfter ved at overtage styringen?

I 3. sats glitrer fanfarerne med påtrængende styrke og en pragt, der virker meget anspændt. Er det et opbud af alle personlige kræfter – eller er det en diabolisk modstander, der sætter sig på skæbnens gang? Fra dette dynamiske højdepunkt fortsætter man nemlig direkte til et sammenbrud, et nederlag, en tragisk død. Symfonien klirrer langsomt ud i en af de mest gripende afslutninger, man kan opleve i en klassisk koncertsal.

Ni dage efter Tjajkovskij havde dirigeret uropførelsen i 1893, døde han, blot 53 år gammel. Symfonien blev spillet igen ved en mindekoncert, og nu begyndte rygterne at gå. Havde symfoniens voldsomme indhold en forbindelse med hans død? Man havde set Tjajkovskij drikke urensset postevand en uges tid

inden uropførelsen. At drikke urent vand i Skt. Petersborg var livsfarligt, da der rasede en koleraepidemi. Var det selvpålagt smitte – altså selvmord?

Den teori blev bakket op af en russisk musikforsker i 1979, der på baggrund af mundtlige kilder hævdede, at Tjajkovskij havde valgt selvmord, da en affære mellem ham og en ung mand fra aristokratiet stod foran at blive afsløret. I dag er der skepsis overfor teorien, fordi Tjajkovskijs homoseksualitet var ganske kendt og også accepteret i hans private kredse.

Måske er det bare for svært for os at rumme, at en så følelsesfuld symfoni godt kan have nær forbindelse til kunstnerens inderste liv uden at have et modsvar i den ydre tilværelse. Den voldsomme blottelse i symfonien havde tværtimod været et kunstnerisk gennembrud for Tjajkovskij, der havde givet ham ny energi. Han skrev til en af sine nære venner: "Du kan ikke fatte, hvor lykkelig jeg er, nu hvor jeg er overbevist om, at min tid ikke er forbi, og at jeg stadig kan arbejde."

Havde Pathétique-symfonien snarere åbnet en dør for ham end lukket en?

Torsdagskoncerten på P2 & i DR Lyd

Foto: Per Morten Abrahamsen

Foto: Agnete Schlichtkrull

Foto: Agnete Schlichtkrull

Ved hver eneste Torsdagskoncert med DR Symfoniorketret gemmer der sig en P2-vært blandt publikum i Koncertsalen. Værten taler dæmpet i mikrofonen fra sin plads på 1. balkon, men stemmen når ud til over 100.000 lyttere, der følger koncerten ved højttalerne.

Samtidig står en reporter klar i kulissen for at fange kunsterne lige før eller efter de indtager scenen, så lytterne mærker den særlige koncertstemning og kommer helt tæt på de medvirkende.

Hør Torsdagskoncerten direkte i P2 Koncerten eller når det passer dig i DR Lyd. Du kan også finde koncerter med DR Symfoniorketret på DRTV.

DR SymfoniOrkestret

Scan QR-koden og læs meget mere om DR SymfoniOrkestret.

KONCERTMESTER

Christina Åstrand

Violin 1

Christina Åstrand

Ludvig Gudim

Bartosz Skibinski

Elna Carr

Jan Leif Rohard

Johannes Søe Hansen

Anders Fog-Nielsen

Helle Hanskov Palm

Per Friman

Sarah Jillian McClelland

Tine Rudloff

Sabine Bretschneider-Jochumsen

Sophia Bæk

Trine Yang Møller

Runi Bæk

Patricia Mia Andersen

Monika Malmquist Egholm

Anja Zelianodjevo

Johanna Qvamme

Peter Andreas Nielsen

Violin 2

Gunvor Sihm

Malin William-Olsson

Joaquín Páll Palomares

Bodil Kuhlmann

Julie Meile

Line Marie Most

Marianne Bindel

Andrea Rebekka Alsted

Hedvig Oftedahl Vivanco

Stanislav Igorevich Zakrjevski

Jonida Luisa Tafilaj

Christian Ellegaard

Ida Balslev

Violeta Daniela Mönnekes

Bratsch

Michael Andreas Grolid

Emma Wernig

Dmitri Golovanov

Gunnar Lychou

Kristian Scharff Fogh

Astrid Christensen

Katrine Reinhold Bundgaard

Stine Hasbirk Brandt

Alexander Butz

Magda Stevansson

Einar Kyvik Bauge

Benedikte Artved

Hidekazu Uno

Cello

Henrik Dam Thomsen

Richard Krug

Birgitte Øland

Johan Krarup

Peter Morrison

Louisa Schwab

Chul-Geun Park

Cansin Kara

Olga Chwaszczewska

Samuel Künstler

Bas

Joel Gonzalez

Einars Everss

Nicholas Franco

Henrik Schou Kristensen

Ditlev Damkjær

Gerrit H. Mylius

Mads Lundahl Kristensen

Thoralf Strandli Pedersen

Fløjte

Ulla Miilmann

Mikael Beier

Russell Satoshi Itani

Obo

Eva Steinaa

Sven Buller

Klarinet

Pedro Franco Lopez

Søren Elbo

Fagot

Audun Halvorsen

Britta Cortabarría

Horn

Lasse Luckow Mauritzen

Dominika Piwkowska

Oskar Lejonclou

Jakob Arnholtz

Nicolai Sell

Magne Christiansen Meyer

Trompet

Michael Frank Møller

László Molnár

Andreas Jul Nielsen

Basun

Lars Ragnar Karlin

Brian Bindner

Gabriel Boezi Gjerpe

Tuba

Thomas Andre Røisland

Slagtøj

Gert Skød Sørensen

Nicola Carrara

Pauker

René Felix Mathiesen

DR
KONCERT
HUSET

**En gave, der
kan mærkes**

Giv et gavekort til DR Koncerthuset
drkoncerthuset.dk/gavekort

A close-up portrait of a young man with dark hair and glasses, looking directly at the camera. He is wearing a dark jacket over a dark turtleneck. The background is a textured, slightly mottled grey.

14. & 15. NOVEMBER 2024 KL. 19.30
KONCERTSALEN

Peltokoski & Zarathustra

Det er livet selv, der udpensles i toner, når den unge dirigentkomet Tarmo Peltokoski giver sin første koncert i Danmark. 'Also sprach Zarathustra' åbner med en overvældende solopgangsfanfare og ender i metafysisk ekstase, og i Sjostakovitjs Symfoni nr. 14 kredser liv og død om hinanden i et stadig stærkere favntag.

DR
Symfoni
Orkestret

Læs mere og køb billetter på drkoncerthuset.dk

DR's KONCERTVIRKSOMHED STØTTES AF BLANDT ANDRE

A.P. MØLLER OG HUSTRU CHASTINE MC-KINNEY MØLLERS FOND TIL ALMENE FORMAAL
FOUNDATION CARIS
CARL NIELSEN OG ANNE MARIE CARL-NIELSENS LEGAT
AUGUSTINUS FONDEN
AAGE OG JOHANNE LOUIS-HANSENS FOND
BECKETT-FONDEN
KONSUL GEORGE JORCK OG HUSTRU EMMA JORCK's FOND
DROST FONDEN
TOYOTA-FONDEN
WILHELM HANSEN FONDEN
VENNEFORENINGEN FOR DR's KOR OG ORKESTRE

Chef for DR Koncerthuset, Den Levende Musik og P2: Kim Bohr

Repertoirechef: Tatjana Kandel

Leder for DR Symfoniorkestrets udvikling og drift: Michael Aaberg Thomsen

Produktionstilrettelægger: Karen Skriver Zarganis

Produktionsledere: Morten Danvad, Jakob Helmer Mørck

Lydproducer: Bernhard Güttler

Musiktekniker: Mikkel Nymand

Redaktør: Helle Kristensen

Design: DR Koncerthuset

Tryk: Bording Danmark A/S